

Oponentský posudok na vymenúvacie konanie

**doc. Ing. Jany Škvareninovej, PhD. za profesorku
v študijnom odbore 4.3.1 Ochrana a využívanie krajiny**

Vedecko-výskumná, odborná a publikačná činnosť

Vedecký profil doc. Ing. Jany Škvareninovej, PhD. sa začal utvárať na Lesníckej fakulte Technickej univerzity v Zvolene, kde ako študentka získala široký vedný základ, týkajúci sa základov ochrany a plánovania krajiny v študijnom odbore Lesné inžinierstvo. Následne na tejto fakulte obhájila aj dizertačnú prácu vo vednom odbore 41-39-9 Lesnícka fytoológia. V roku 2011 obhájila habilitačnú prácu v študijnom odbore 4.3.4 Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií na fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity s prácou Fenologické prejavy rastlín v závislosti od vybraných ekologických faktorov.

V začiatkoch svojej vedeckej kariéry pracuje v Arboréte Borová hora TU Zvolen. V tomto období sa zameriava na premenlivosť kvalitatívnych znakov čerešni vtáče (*Cerasus avium* (L.) Moench.) S kolektívom sa zameriavala na hodnotenie autochtónnych populácií daného druhu na 114 lokalitách v 33 orografických celkoch Slovenska. Cennosť výsledkov je v možnosti zovšeobecnenia výsledkov pre celé Slovensko pre viacero vedných disciplín (ekológia, environmentalistika, biológia, lesníctvo). Už v tomto výskume je vidno autorkino prepojenie detailného lokálneho ekologického výskumu s globálnymi klimatickými zmenami. To sa odzrkadlilo aj v jej nasledujúcich publikáciách, z ktorých možno spomenúť napr. prácu Škvareninová et al. (2007): Quality of wild cherry stems and their use in wood-processing industry. Wood Research. (52, 1, 69-78).

Téme vzťahu fenologických prejavov vybraných drevín ku klimatickým zmenám autorka zostala verná aj v ďalšom období, keď sa presunula na Fakultu ekológie a environmentalistiky TU Zvolen, avšak zamerala sa aj na iné skupiny drevín. V Zvolenskej kotline od roku 2006 sleduje fenologické prejavy 22 populácií smreka obyčajného (*Picea abies* (L.) Karst.) a 26 populácií jedle bielej (*Abies alba* Mill.) z rôznych lokalít Slovenska vysadené v rovnakých podmienkach prostredia. Výsledky jednoznačne ukázali vplyv genetického faktora ich pôvodu. Výsledky autorka prezentovala vo viacerých databázových publikáciách, s ktorých uvediem napr. Škvareninová, J. (2009): The dynamics of vegetative phenophases observed at the autochthon population of Norway spruce (*Picea abies* (L.) Karst.) in Slovakia. Forestry Journal. (55, 1, 13-27).

Najvýraznejšie výsledky autorka dosiahla výskumom fenologických prejavov autochtónnych drevín xerotermných spoločenstiev *Fageto-Quercetum*. 30 ročný časový rad vlastných fenologických pozorovaní drevín duba lesného (*Quercus robur*), lipy malolistej (*Tilia*

cordata), jelše lepkavej (*Alnus glutinosa*), hlohu obyčajného (*Crataegus oxyacantha*), liesky obyčajnej (*Corylus avellana*) a javora horského (*Acer pseudoplatanus*) v Zvolenskej kotline ukázal, že začiatok fenologickej aktivity vegetatívnych orgánov výrazne podmieňuje teplotná hranica 0 °C. Detailne sa venovala výskumu aj v urbánnej krajine. Súhrnné výsledky boli publikované v dvoch vedeckých monografiách a v ďalších publikáciách v periodikách. Jednou z posledných bola práva publikácia Škvareninová et al. (2017): Effects of light pollution on tree phenology in the urban environment. Moravian Geographical Reports. (25, 4, 282-290).

Doc. Škvareninová bola a je zodpovednou riešiteľkou, alebo spoluriešiteľkou viacerých vedecko-výskumných projektov. Celkovo riešila 21 projektov, z toho 2 medzinárodné a 3 projekty VEGA viedla ako vedúca projektu. Má už 2 skončených doktorandov a ďalších v príprave, čo svedčí o jej vlastnej vedeckej škole.

K vedeckému profilu a širokému rozhladu uchádzačky prispeli aj jej členstvá v medzinárodných a domácich vedeckých spoločnosti. Je členkou International Society of Biometeorology (ISB), Českej bioklimatologickej spoločnosti, Slovenskej bioklimatologickej spoločnosti pri SAV a Slovenskej meteorologickej spoločnosti. V rámci týchto aktivít vystúpila s prezentáciami na renomovaných zahraničných konferenciách (Dublin 2010, Aucland 2011, Almeria 2016, Rím 2016).

Publikované práce inaugurantky, ktoré zahŕňajú vedecké monografie, vysokoškolské učebnice, skriptá a učebné texty, vedecké a odborné práce evidované v databázach ISI WOK a Scopus, vedecké a odborné práce v karentovaných časopisoch, ako aj mnohé ďalšie vedecké a odborné publikácie počtom značne presahujú požadované kritériá na vymenúvanie profesorov na FPV UKF v Nitre.

Úroveň kvality publikovaných prác a záujem o výsledky vedeckej práce doc. Škvareninovej dokazuje vyše 240 ohlasov na publikačnú činnosť, z toho je 135 citácií v publikáciách evidovaných v databázach ISI WOK a Scopus.

Pedagogická činnosť

Doc. Ing. Jana Škvareninová, PhD. od roku 2006 pôsobí na Katedre aplikovanej ekológie Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity v Zvolene, kde pracovala a pracuje na plný pracovný úväzok ako vysokoškolská učiteľka. Najskôr ako odborná asistentka a od roku 2011 ako docentka. Viedla a vedie prednášky, semináre a cvičenia základných študijných predmetov na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia.

V pedagogickej činnosti sa inaugurantka snaží vnášať do výučby nové výsledky výskumov, nové poznatky a nové metódy výskumu, ako aj prepojenie vedy s praxou. Svedčí o tom aj zavedenie štyroch nových predmetov na inžinierskom a doktorandskom stupni štúdia, ktorými sú: Biodiverzita a druhová ochrana, Ekoklimatológia a fenológia, Ochrana prírody a ekosystémov a Ekosystémy a sústava chránených území Slovenska.

Počas svojho 11-ročného pedagogického pôsobenia stihla viesť 8 bakalárskych a 17 diplomových prác, ktoré boli úspešne obhájené. Pod jej vedením 2 doktorandi úspešne obhájili dizertačné práce a ďalších 2 v súčasnosti školí.

Kvalitu vyučovacieho procesu zabezpečuje doc. Škvareninová aj vydávaním študijnej literatúry. Je autorkou, resp. spoluautorkou 4 publikácií v kategórii vysokoškolské učebnice, skriptá a učebné texty.

V rámci pedagogického procesu je tiež členom bakalárskych a inžinierskych štátnicových komisií, ako aj členom viacerých odborových komisií pre doktorandské štúdium.

Záver

Doc. Ing. Jana Škvareninová, PhD sa vyprofilovala na významnú a uznávanú vedeckú osobnosť známu na Slovensku aj v zahraničí. O jej vedeckej úrovni svedčí rozsiahla publikačná činnosť, ktorej kvalitu odzrkadľuje záujem vedeckej verejnosti, vyjadrený množstvom (247) domácich i zahraničných ohlasov. Hlavný vedecký prínos doc. Škvareninovej možno vidieť v rovine teoretickej, metodologickej, ale aj aplikačnej a to v oblasti metód výskumu fenologických prejavov vybraných drevín ku klimatickým zmenám. Pozoruhodné sú aj jej výsledky v oblasti pedagogickej činnosti, keď viedla 8 bakalárskych a 17 diplomových prác. Vyškolila už dvoch doktorandov a ďalších 2 pripravuje. Veľkú aktivitu prejavuje aj v organizátorskej činnosti.

Na základe predložených materiálov, ktoré dokumentujú splnenie predpísaných kvantitatívnych kritérií vedeckej, pedagogickej, publikačnej a organizátorskej činnosti, potrebných pre vymenúvacie konanie, ale tiež na základe osobného poznania uchádzačky, jej morálnych a charakterových vlastností, odporúčam Vedeckej rade Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre vymenovanie doc. Ing. Jany Škvareninovej, PhD. za profesorku vo vednom odbore 4.3.1 Ochrana a využívanie krajiny.

V Nitre, 16.02. 2018

prof. RNDr. František Petrovič, PhD.

Katedra ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre